

РЕЗИМЕ

Извештај о ревизији сврсисходности пословања „Унапређење приступа изворима финансирања за развој малих и средњих предузећа и предузетника“

Финансирање малих и средњих предузећа и предузетника, као и почетника у пословању, неопходно је унапредити из постојећих извора, али и омогућити приступ новим алтернативним изворима финансирања, уз побољшање едукација и промовисања начина њиховог коришћења.

Програми подршке за почетнике у пословању и подршке малим и средњим предузећима за набавку опреме у периоду 2017-2020. године финансирани су из средстава Фонда за развој РС, пословних банака и буџета Републике Србије и представљају важну, али не и довољну финансијску подршку за њихово оснивање и развој због чега их је неопходно унапредити.

Финансијска подршка за почетнике у пословању која представља комбинацију бесповратних средстава из буџета Републике Србије и кредита Фонда за развој РС није довољна с обзиром да се од самог почетка финансирања Програма одобравало више захтева за бесповратним средствима у односу на Програмом одређена средства у текућој години. Потребно је уложити напоре како би се инструменти обезбеђења додатно прилагодили почетницима у пословању.

Финансијска подршка малим и средњим предузећима за набавку опреме представља комбинацију бесповратних средстава из буџета Републике Србије и кредита пословних банака. Одлучујуће за доделу бесповратних средстава је условно одобрен кредит и редослед којим банке достављају захтеве Комисији за доделу бесповратних средстава. Анализом структуре финансирања прерађивачке индустрије у периоду од 2017-2020. године на основу података који се односе на претежно регистроване шифре делатности утврђено је да укупно реализована бесповратна средства за набавку опреме у прерађивачкој индустрији у наведеном периоду износе три милијарде динара, од којих је 2,7 милијарди (90%) издвојено за финансирање МСПП који обављају делатности ниске и средње – ниске технолошке сложености.

Око 40% укупног износа бесповратних средстава за набавку опреме у периоду 2017-2020. године, додељено је појединим малим и средњим предузећима која су две и више године добијала бесповратна средства.

Унапређење приступа алтернативним изворима финансирања за развој малих и средњих предузећа и предузетника остварује се споро. Стратегија развојног финансирања је у изради. Иако је доношењем Закона о алтернативним инвестиционим фондовима успостављен правни оквир којим се уређује оснивање и рад фондова предузетног капитала, у Републици Србији није регистрован ни један фонд. Јединствен правни оквир за небанкарске, недепозитне кредитне институције у циљу успостављања микрофинансијске подршке малих и средњих предузећа и предузетника у Републици Србији није успостављен. Мала и средња предузећа и предузетници нису у потпуности информисани о постојећим и алтернативним изворима финансирања, због чега је потребна даља едукација.

Државна ревизорска институција је, између осталих, дала следеће

ПРЕПОРУКЕ

Министарству привреде:

- да у Јавним позивима за доделу бесповратних средстава у оквиру Програма подршке малим и средњим предузећима за набавку опреме:
 - дефинише рок за подношење захтева за доделу бесповратних средстава који би обезбедио да јавни позив буде отворен док се средства из Програма не утроше
 - пре спровођења сваког Програма за набавку опреме преиспита услове за доделу бесповратних средстава којима би се додатно унапредила реализација циљева Програма.
- Развојној агенцији Србије:
 - Од свих акредитованих развојних агенција захтева да организују прописан број промотивних догађаја. Фонду за развој РС:
 - да у сарадњи са акредитованим регионалним развојним агенцијама спроводи теренске контроле.